

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10P/96/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812214052
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812214052.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou v právnej veci navrhovateľky Q. N., nar. X.XX.XXXX, bytom A. R. C. XXX proti odporcovi X. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. R. C. XXX, o zvýšení vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľke, takto

r o z h o d o l :

Návrh navrhovateľky na zvýšenie vyživovacej povinnosti odporcu z a m i e t a.

Vyživovaciú povinnosť odporcu k navrhovateľke naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 7C/56/25009-73 zo dňa 31.7.2009 sumou 76,- eur mesačne z n i ť u j e na sumu 50,- eur mesačne od 1.4.2013, ktoré je odporca p o v i n n ý platiť do rúk navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Účastníkom právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti odporcu z dôvodu nárastu nákladov na jej materiálne zabezpečenie, ku ktorému došlo od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti v roku 2009.

Odporca nesúhlasil so zvýšením výživného z dôvodu, že od marca 2012 do 6.3.2013 bol práceneschopný a poberal nemocenské dávky. Od 17.4.2013 je nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR a požiadal o podporu v nezamestnanosti.

Vo veci sp. zn. 17C/24/2013, ktorá bola spojená s vecou sp. zn. 10P/96/2012 na spoločné konanie sa navrhovateľ domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k navrhovateľke z dôvodu zmeny pomerov na jeho strane, ktorá nastala od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti.

Po vypočutí účastníkov, oboznámení sa s obsahom spisu tunajšieho súdu 7C/56/2009, potvrdením o štúdiu navrhovateľky, písomným vyjadrením odporcu k návrhu zo dňa 15.10.2012, potvrdením o výške nemocenských dávok odporcu zo dňa 16.11.2012 a 23.4.2013, správou o zárobku odporcu zo dňa 22.11.2012, potvrdením o PN odporcu a výpisom z jeho zdravotnej dokumentácie z čl. 25, 26, správou o študijných nákladoch navrhovateľky zo dňa 6.3.2013, návrhom o zníženie výživného zo dňa 3.5.2013, rozhodnutím o evidencii odporcu na ÚPSVR zo dňa 22.4.2013, fotokópiou pokladničných ústrižkov o nákladoch odporcu na lieky, lekárskou správou zo dňa 5.6.2013, 6.6.2013, 10.6.2013, správou ÚPSVR zo dňa 3.6.2013 a prehľadom voľných pracovných miest v odbore cukrár, správou Sociálnej poisťovne

pobočka Prievidza zo dňa 30.5.2013, správou odborného učilišťa Prievidza zo dňa 6.6.2013, s ostatnými listinnými dôkazmi v spise založenými, súd zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7C/56/2009-73 zo dňa 31.7.2009 bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené. Odporca bol zaviazaný platením výživného v tom čase na maloletú Q. v sume 76,- eur mesačne.

V tom čase bola matka navrhovateľky poberateľkou invalidného dôchodku v sume 317,70 eur mesačne.

Odporca pracoval a jeho priemerný mesačný zárobok predstavoval sumu 537,58 eur mesačne. Nemal ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Navrhovateľka bola v školskom roku 2009/2010 študentkou 1. ročníka Odborného učilišťa v Prievidzi, učebný odbor cukrárska výroba. Navštevovala základnú umeleckú školu v Novákoch, v dôsledku čoho jej vznikali výdavky v sume 20,- eur polročne.

Toho času je navrhovateľka študentkou 1. ročníka Odborného učilišťa v Prievidzi, odbor služby a domáce práce, ktorý je bez maturity. V júni 2012 ukončila štúdium na Odbornom učilišti v Prievidzi, kde študovala trojročný učebný odbor cukrár. Poukázala na to, že má zvýšené výdavky na zubnú starostlivosť. Navštevuje zubnú ambulanciu MUDr. E. J., u ktorej za opravu dvoch zubov doplácala sumu 48,- eur. V roku 2011 a 2012 absolvovala operáciu menisku pravej dolnej končatiny. V júli 2013 má absolvovať operáciu menisku pravej dolnej končatiny. Jej ostatné výdavky sú spojené s bežnými výdavkami na stravu, ošatenie, drogériu.

Žije v spoločnej domácnosti s matkou S. N., nar. X.X.XXXX, s jej rodičmi a s plnoletým bratom, ktorý je evidovaný na ÚPSVaR ako nezamestnaný. Náklady na bývanie predstavujú inkaso v sume 184,62 eur, z ktorého matka uhrádza 30,- eur mesačne.

Matka navrhovateľky je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 354,40 eur mesačne. Miera funkčnej poruchy jej matky je 70 %. Je držiteľkou preukazu ŤZP. Je poberateľkou peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky motorového vozidla v sume 30,96 eur a peňažného príspevku na diétne stravovanie v dôsledky cukrovky, ktorou trpí, v sume 17,- eur mesačne.

Odporca nesúhlasil so zvýšením výživného z dôvodu, že od 6.3.2012 bol práceneschopný až do 6.3.2013. Od 17.4.2013 je nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR. Požiadal o priznanie dávky v nezamestnanosti. Za mesiace marec 2012 a október 2012 mu boli vyplatené nemocenské dávky priemerne v sume 315,31 eur mesačne (za marec v sume 175,50 eur, apríl v sume 329,- eur, máj v sume 340,- eur, jún v sume 329,- eur, júl v sume 340,- eur, august v sume 340,- eur, september v sume 329,- eur, október v sume 340,- eur), čo je zrejmé zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza zo dňa 21.11.2012, založenej v spise na čl. 19. Za mesiace november 2012 až marec 2013 mu boli vyplatené nemocenské dávky v priemere v sume 272,- eur (za mesiac november 2012 v sume 329,- eur, za mesiac december v sume 340,- eur, za mesiac január v sume 340,- eur, za mesiac február v sume 307 eur, za mesiac marec v sume 43,90), čo je zrejmé zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza zo dňa 25.4.2013, založenej v spise na čl. 44. Pred tým, ako sa stal práceneschopným, bol zamestnaný v spoločnosti Fortischem a.s., so sídlom v Novákoch, kde jeho čistý zárobok predstavoval sumu 523,58 eur mesačne. Zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer dohodou ku dňu 16.4.2013 podľa § 60 Zákonníka práce z dôvodov podľa § 63 ods. 1 písm. c/ Zákonníka práce. V apríli 2013 mu bolo vyplatené odstupné za dva mesiace v sume 2.210,35 eur. Z odstupného mu okrem zákonných zrážok na daň a odvody bola vykonaná zrážka na výživné na navrhovateľku v sume 228,- eur.

Žije sám v rodinnom dome, ktorý je v BSM. Iný majetok nevlastní. Jeho náklady na bývanie predstavujú sumu 60,- eur, v čom sú zahrnuté zálohové platby za vodu a elektrickú energiu. Má určenú vyživovaciu povinnosť voči svojej bývalej manželke X,XXN. v sume 1,70 eur mesačne. Iné vyživovacie povinnosti nemá.

Jeho zdravotný stav je zhoršený v dôsledku črevných obtiaží, neudrží stolicu a je nútený používať pampersky. Bola mu diagnostikovaná difúzna lézia pečene. Na lieky dopláca mesačne sumu 50,- eur.

Od 17.4.2013 je odporca evidovaný na Úrade práce ako nezamestnaný. Zo správy Sociálnej poisťovni, pobočka Prievidza zo dňa 6.6.2013 vyplýva, že je evidovaný ako poberateľ dávky v nezamestnanosti od 17.4.2013 do 16.10.2013, ktoré mu však reálne do rozhodovania súdu neboli vyplácané.

MUDr. C. K. v lekárskej správe zo dňa 10.6.2013 oznámil, že navrhovateľka nebyva často chorá, trpí iba bežnými ochoreniami.

Zubná lekárka K. J. v lekárskej správe zo dňa 5.6.2013 uviedla, že ošetrovanie chrupu navrhovateľky prebieha nepravidelne, pretože termíny riadne nedodržiava. Naposledy za ošetrovanie chrupu jej bola účtovaná suma 47,57 eur, ktorú zaplatil jej starý otec.

O zdravotnom stave odporcu uviedol, že je v riešení Okresnej posudkovej komisie, pretože požiadal o invalidný dôchodok.

Spoločnosť MED-GASTRO v správe zo dňa 13.6.2013 oznámila, že odporca bol naposledy u nich vyšetrený dňa 17.9.2012. Pri poslednom vyšetrení mal u nich odporučenú liečbu.

Zo správy Odborného učilišťa Prievidza vyplýva, že náklady navrhovateľky na štúdium predstavujú poplatok za ZRPŠ v sume 10,- eur ročne, triedny fond v sume 30,- eur ročne (3 eur mesačne), výdavky na školské potreby a pomôcky v sume 20,- eur ročne, výdavky spojené s praktickým vyučovaním v sume 20,- eur ročne, úbor na telesnú výchovu v sume 15,- eur ročne, výdavky spojené s mimoškolskými aktivitami v sume 10,- eur ročne (návšteva výstav, múzeí a prednášok) a strava 5,- eur denne. V správe zo dňa 6.6.2013 učilište oznámilo, že ich typ školy predstavuje odbornú prípravu žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí sa v porovnaní s intaktou populáciou ťažšie uplatňujú na trhu práce. Ide o jedinú školu, ktorá poskytuje vzdelanie mládeže so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami. Pokiaľ si navrhovateľka podala prihlášku na štúdium ďalšieho odboru bola prijatá i napriek tomu, že ukončila štúdium predchádzajúceho odboru cukrár.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi zo dňa 3.6.2013 vyplýva, že v období od 1.6.2012 do 3.6.2013 boli na ÚPSVaR Prievidza evidované voľné pracovné miesta v profesii cukrár u dvoch zamestnávateľov, ktorá nebola vhodná pre absolventov.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Vykonaným dokazovaním dospel súd k právnomu záveru, že návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľke nie je dôvodný a návrh na zníženie vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľke je dôvodný.

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7C/56/2009-73 zo dňa 31.7.2009 bolo manželstvo účastníkov rozvedené. Odporca bol zaviazaný prispievať na výživu v tom čase maloletej XX,- sumou 76,- eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe.

V tom čase otec dieťaťa pracoval a jeho priemerný mesačný zárobok predstavoval sumu 537,58,- eur mesačne. Nemal ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Navrhovateľka bola v školskom roku 2009/2010 študentkou 1. ročníka Odborného učilišťa v Prievidzi, učebný odbor cukrárska výroba. Navštevovala základnú umeleckú školu v Novákoch, v dôsledku čoho jej vznikali výdavky v sume 20,- eur polročne.

Porovnaním pomerov navrhovateľky v roku 2009 a jej pomerov v súčasnej dobe, súd dospel k záveru, že na jej strane nedošlo k takej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného. Tak ako v čase poslednej úpravy, aj toho času je študentkou rovnakej strednej školy, konkrétne 1. ročníka Odborného učilišťa v Prievidzi, ale iného odboru ako v čase poslednej úpravy, ktorým je odbor služby a domáce práce. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti navrhovateľka medzčasom nadobudla plnoletosť a uplynuli 4 roky.

K podstatnej zmene pomerov došlo u odporcu, ktorý od marca 2012 bol práceneschopný až do 6.3.2013. Od 17.4.2013 je nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR. Požiadal o dávky v nezamestnanosti a o invalidný dôchodok. V predchádzajúcom období bol odporca zamestnaný v pracovnom pomere v spoločnosti Fortischem a.s. Jeho priemerný čistý mesačný zárobok predstavoval sumu 523,58 eur. Spoločnosť Fortischem a.s. s ním ukončila pracovný pomer ku dňu 16.4.2013. Pracovný pomer bol skončený dohodou podľa § 60 Zákonníka práce v súlade s § 63 ods. 1 písm. c/ Zákonníka práce. V apríli 2013 mu bolo vyplatené odstupné celkom v sume 2.210,35,- eur za dva mesiace. Z uvedeného je zrejmé, že ku skončeniu pracovného pomeru odporcu došlo z podnetu zamestnávateľa a teda odporca sa vlastným zavinením o zamestnanie nepripravil.

Zmena pomerov nastala i v tom, že má zhoršený zdravotný stav, v dôsledku čoho bol s ním rozviazaný pracovný pomer (vzhľadom na svoj zdravotný stav stratil dlhodobu spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu chemika na závode chémia) a je riešený Okresnou posudkovou komisiou v Prievidzi o jeho žiadosti o priznanie invalidného dôchodku. Z objektívnych dôvodov (nepriaznivého zdravotného stavu) sa stal nezamestnaným. Strata zamestnania zhoršila celkovú jeho situáciu, a to nielen na krátky čas, pretože sa ocitol bez stabilného, pravidelného príjmu a preto dôvody na zníženie jeho vyživovacej povinnosti sú dané. Porovnaním pomerov u odporcu v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti je miera poklesu jeho príjmu výrazná a z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti sa prejavuje aj v poklese možnosti plniť pôvodne určenú vyživovaciu povinnosť.

Porovnaním pomerov oboch účastníkov dospel súd k záveru, že na strane navrhovateľky v porovnaní s odporcom nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom ďalšieho zvýšenia vyživovacej povinnosti odporcu k nej. Zmena v neprospech nastala na strane odporcu, ktorú je potrebné považovať za objektívnu a ktorá je dôvodom na zníženie výživného k navrhovateľke. Tu je potrebné prihliadnúť aj na to, že navrhovateľka má ukončené stredné odborné vzdelanie bez maturity a má predpoklad za aktívnej spolupráce s ÚPSVaR uplatniť sa v pracovnom procese, napr. aj spôsobom brigádnickej činnosti mimo vyučovania, čím by si svoju finančnú situáciu prilepšila. I keď ukončila štúdium učebného odboru cukrár, podľa názoru súdu nie sú zatiaľ splnené podmienky pre zrušenie vyživovacej povinnosti odporcu k nej s prihliadnutím na charakter školy, v ktorej navrhovateľka pokračuje v štúdiu zvoleného odboru služby

a domáce práce a po ukončení ktorého sa môže zlepšiť jej uplatnenie v práci aj s poukazom na to, že v čase rozhodovania súdu ÚPSVaR nedisponoval voľnými pracovnými miestami v odbore cukrár vhodnými pre absolventa stredného učilišťa.

Za primerané veku a potrebám navrhovateľky, ako aj možnostiam a schopnostiam odporcu, súd považoval výživné v sume 50,- eur mesačne. Vyživovacia povinnosť odporcu bola znížená na sumu 50,- eur mesačne od 17.4.2013, odkedy je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Účastníkom podľa § 142 ods. 1 O.s.p. náhrada trov konania nebola priznaná, nakoľko ich neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach § 42 ods. 3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.